

4. Muu teollisuus Toimialaseuranta Q2/2024

Tutkimusyksikkö

4. Muu teollisuus

Sisällysluettelo

4.1. Tekstiilien valmistus

4.2. Vaatteiden valmistus

4.3. Kenkien ja nahkatuotteiden valmistus

4.4. Painaminen

4.5. Kustantaminen

Muu teollisuus sisältää pienempiä ja keskisuuria teollisuuden aloja.

Toimialat (TOL 2008):

TOL 13 Tekstiilien valmistus

TOL 14 Vaatteiden valmistus

TOL 15 Nahan ja nahkatuotteiden valmistus

TOL 18 Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen

TOL 58 Kustantaminen

Seuraavat toimialat huomioidaan Toimialakatsauksessa 2023:

TOL 23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus

TOL 2312 Tasolasin hiominen ja leikkaaminen

TOL 32 Muu valmistus

Sopimusalat: Tekstiili- ja muotiala, Kenkä- ja nahkateollisuus, Media- ja painoalan työntekijät, Viestintäalan toimihenkilöt (Grafinet), Fiskars Finland Oy Ab:n työntekijät, Lasitus-, rakennuslasitus- ja lasinjalostusala, Jalometalliala, Lasikeraaminen teollisuus

4.1. Tekstiilien valmistus (Matti Roitto)

- Tuotannon vuosimuutos: +7 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +1 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -12 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Erityisesti teollisuustekstiilien vienti heikkeni ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Tilastokeskuksen mukaan tekstiilialojen yhteinen vientiliikevaihto parani kuitenkin huhtikuussa: Vienti pysyi lähellä samaa tasoa kuin huhtikuussa 2023.
- Piippo Oy:n toiset muutosneuvottelut päättyivät huhtikuun alussa. Neuvottelut koskivat kaikkia 80 työntekijää. Outokumpuun jää vain paalausverkkotuotanto. Tytäryhtiö Manilla Oy:n toiminnot siirretään yhteisiin tiloihin ja varastointi ulkoistetaan emoyhtiölle. Yhteensä 25 henkilöä menettää työnsä ja olennaisia muutoksia työehtoihin tulee 3 henkilölle vuoden 2024 loppuun mennessä.
- Woodspin Oy sai vihdoin myyntiin ensimmäisen laajemmin kaupallisesti saatavilla olevan tuotteen. T-paidasta 30 % on puukuitua, joka on valmistettu Spinnova-Suzanon tehtaassa ulkomailla.
- Lankavalmistaja Novita Oy ulkoisti toukokuussa koko varastologistiikkansa DSV:lle Vantaalle. Henkilöstövaikutuksista ei ole tiedotettu.

4.2. Vaatteiden valmistus (Matti Roitto)

- Tuotannon vuosimuutos: -8 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +1 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -11 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Kuluttajatuotteiden valmistajille vaikeuksia ovat aiheuttaneet kohonneet tuotanto- ja kuljetuskustannukset. Kulujen siirto hintoihin voisi vähentää kysyntää.
- Talvikauden vaatteiden valmistus on jo käynnissä. Sen vuoksi tuotanto ja työllisyys ovat pysyneet pääosin ennallaan haasteista huolimatta. Myös puolustuskäyttöön soveltuvilla tuotteilla on kysyntää.
- C.P.E. Productions sai Puolustusvoimilta 56 miljoonan euron ja kahdeksan vuoden mittaisen uuden tilauksen erilaisista suojaliiveistä. Yrityksen henkilöstön määrä jatkaa kasvuaan.
- Vaikka monet kuluttajatuotteiden valmistajat ovat olleet vaikeuksissa Marimekolla menee hyvin. Suomi on tällä hetkellä sen tärkein markkina-alue. 60 % yrityksen liikevaihdosta tulee kotimaasta. Myös Marimekon vienti vetää, ja se selittää osin koko tekstiilialan viennin piristymistä huhtikuussa.
- North Outdoor -tuotemerkistään tunnetun Pyka Oy:n liikevaihto on kasvanut. Peräti 95 % myynnistä tulee kotimaan markkinoilta. Uuden tehtaan työllistävä vaikutus ei ole tiedossa.

4.3. Kenkien ja nahkatuotteiden valmistus (Matti Roitto)

- Tuotannon vuosimuutos: -9 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +8 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -14 % (Q1/2023 → Q1/2024)
- Talvikauden jalkinemallistojen valmistus on jo alkanut ja työllistää. Myös teollisuudessa käytettyjen turvajalkineiden vaihtosesonki on pysynyt vakaana. Esimerkiksi Sievin Jalkineet Oy:lla viime vuoden investoinnit johtivat 27 työntekijän palkkaamiseen.
- Raaka-aineiden hinnat ovat nousseet ja saatavuutta rajoittivat satamien sulkemiset.
- Viennin vähenemistä selittää kohdemaiden kuluttajien heikko taloustilanne ja kova kilpailu. Lisäksi yksittäisten vientiyritysten tuotteiden kausi on vasta alkamassa. Tällainen on esimerkiksi suunnistuskenkiä valmistuttava M-Shoe Makers Oy.
- Kuomiokoski Oy lomautti henkilöstöään toukokuun alussa Mäntyharjulla ja Ristiinassa. Lomautukset kestävät marraskuuhun saakka. Puolet henkilöstöstä on kerrallaan lomautettuna, loput töissä. Yritys työllisti vuonna 2023 yhteensä 97 henkilöä. Syyksi lomautuksille on ilmoitettu tuotannon sopeuttaminen Venäjän viennin hiivuttua.

4.4. Painaminen (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: -15 % (Q1/2023 → Q1/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +6 % (Q1/2023 → Q1/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -3 % (Q1/2023 → Q1/2024).
- Painamiselle alkuvuosi 2024 oli heikko. Painettujen kirjojen myynti laski edelleen. Myös sanoma- ja aikakauslehtien painaminen väheni. Suuntaus on printtilehdestä digilehteen. Kevään piristysruiskeena oli EU-vaalien mainoksien ja ohjelmien painaminen.
- Toimialan yhtiöiden kannattavuutta on alkuvuonna 2024 auttanut tuottajahintojen nousu. Esimerkiksi paperin hinta on samaan aikaan hieman laskenut.
- Monet painotalot kuuluvat suurempiin konserneihin. Pienemmistä yhtiöistä esimerkiksi Auraprint Oy, Edita Prima Oy, Tekniseri Oy ja Suomen Korttipiste Oy toimivat vuonna 2023 kannattavasti.
- Suuremmista yhtiöistä Grano Group konsernin liikevaihto on pienentynyt kevään 2024 kuluessa. Yhtiön keväällä käydyt muutosneuvottelut johtivat noin 50 henkilön irtisanomiseen.
- Myös PunaMusta Media konsernin liiketoiminta jatkui alkuvuonna 2024 tappiollisena. Yhtiö ilmoitti toukokuun lopulla käynnistävänsä henkilöstön vähenemiseen tähtäävät muutosneuvottelut.

4.5. Kustantaminen (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: -0 % (Q1/2023 → Q1/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +0 % (Q1/2023 → Q1/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -7 % (Q1/2023 → Q1/2024).
- Kustantamisella meni alkuvuonna 2024 paremmin verrattuna painamiseen. Painettujen kirjojen sekä lehtien kustantaminen väheni. Samaan aikaan sähköisten julkaisujen kustantaminen kasvoi. Muutosneuvotteluita on menossa monessa yhtiössä.
- Pörssiyhtiöistä Alma Media ja Ilkka ovat toimineet kannattavasti alkuvuonna 2024. Sanoman liike-toiminta oli tappiollista. Jokaisessa mainitussa yhtiössä käytiin kevään 2024 aikana irtisanomisiin johtaneet muutosneuvottelut.
- Keski-suomalainen kävi loppukevästä 2024 asiakaspalvelun ulkoistamiseen liittyvät muutosneuvottelut. Tavoitteena oli enintään 15 henkilön irtisanominen ja lomautuksia. Ulkoistamisen on määrä toteutua vuoden 2024 aikana.
- Monet kustantamot kuuluvat suurempiin konserneihin. Niistä TS-Yhtymä, Otava ja Kaleva toimivat vuonna 2023 kannattavasti. A-lehdille vuosi 2023 oli tappiollinen. Otavassa ja Kalevassa käytiin loppukevästä 2024 irtisanomisiin johtaneet muutosneuvottelut.

**Teollisuus
liitto**